

«Тепло єдиної родини»

година спілкування у 5 класі

Мета: виховувати в дітей почуття любові й поваги до своєї родини; зацікавити їх пошуками коріння свого родоводу; дати можливість відчутти комфорт і радість від родинного оточення і спілкування; учити взаєморозуміння, взаємодопомоги, усвідомлення своїх обов'язків; закласти в учнів бажання виявляти увагу й повагу до рідних, творити добро, нести красу в дім своїми думками й вчинками; сприяти розумінню необхідності міцних родинних зв'язків, важливості родинного єднання; формування відчуття гордості за свою велику українську родину.

Обладнання: фотостенд «Наша родина», стенд із пошуковими учнівськими роботами «Родине дерево», малюнки дітей «Портрет моєї сім'ї».

Оформлення кабінету: магнітофон, записи українських пісень про родину, фортепіано, синтезатор, картки з прислів'ями та приказками на тему родини, «Квітки допомоги мамі».

Учитель: Добрий день, діти! Добрий день, дорогі гості, шановні колеги! Дуже приємно, що ми сьогодні зібралися в нашому теплому родинному колі. Темою спілкування нашої зустрічі є «Щастя родини».

Учень:

«Родина», «рід» — які слова святі!

Вони потрібні кожному в житті.

Бо всі ми з вами — гілочки на дереві,

Що вже стоїть віки.

Це дерево — наш славний родовід.

Це — батько, мати, прадід твій, дід.

Учениця: Так, велике дерево-рід, і гілочки на ньому — це ми, діти. Ми швидко ростемо і міцніємо, бо живлять нас соки великої гілки — нашої родини. А родина тим міцніша, чим сильніша в ній дружба.

Учитель: Усі дерева-роди — це могутній народ, якого ніколи не здолати, поки він береже своє коріння пам'яттю його й історією.

Ви, діти, цікавились історією свого роду, розпитували у своїх батьків, бабусь і дідусів про коріння (дехто дістався навіть четвертого і п'ятого покоління!) і намалювати свої родовідні дерева, які сьогодні представлені тут, на нашій зустрічі.

Мова в нас піде про рід наш прекрасний, про родовідну пам'ять. Давайте полинемо в думках в свої домівки, в домівки своїх рідних, близьких вам людей. Мамина пісня, батькова хата, дідусева казка, бабусина вишиванка, добре слово сусіда, незамулена криниця, з якої подорожній може напитися води – все це родовідна пам'ять, історія, може й сумна, але в своїй основі велична і все стверджуюча.

Сьогодні ми ближче торкнемося цієї історія, в ній корінь народу українсько, і де б ми не були, скрізь відчуваємо поклик рідної України і хвилюємось аж до сліз, коли почуємо рідну мову, солов'їну існю.

Ви намалювали також портрети своєї родини. Вони цікаві тим, що пройшли через ваше сприйняття, через вашу спостережливість, серце, вони ніби «дихають» вашою любов'ю і ставленням до своєї сім'ї.

Наші прадіди уявляли своє життя на Землі у вигляді велетенського Дерева Роду. Дерево починається від Адами і Єви, які за легендами дали життя всьому людському родові.

Далі на дереві розміщені гілки їхні дітей, внуків, правнуків, і так аж до нашого часу. Таким чином, кожен з нас є далеким, прадалеким нащадком Адама і Єви – перший людей на Землі. Немає такого роду чи народу, який би не мав на Дереві Роду своєї гілки чи гілочки. Охарактеризуйте, будь ласка, ваше дерево Роду.

Коріння – прародичі

Стовбур – дідусі, бабусі

Гілки – батьки

Листочки – діти

Квіточки – внуки.

Свій маленький листочок має кожен із нас, а також ваші братики і сестрички. Люди завжди свято берегли пам'ять про своїх прадідів. Тож давайте зараз відкриємо скриньку вашого родоводу. (учні пояснюють свій родовід).

У кожного з вас є своя родина. Це найдорожчі нам люди, які нас найбільше люблять, жаліють. І ми їх також найбільше любимо, бо без них не уявляємо свого життя.

Батько й мати — найрідніші та найближчі кожному з нас люди. Від них ми одержали життя. Вони вчать нас людяності, доброти, милосердя, збагачують наш розум, укладають у наші уста ласкаві слова.

Учениця:

Ми до батьків сказати хочем слово,

Сповнене ніжності й любові,

Бо без батьків чого ми в світі варті! —

Без маминої ласки і тепла,

Без батьківської строгості і жарту,

Без нашого родинного тепла?

Батько і мати — два сонця гарячих,

Що нам дарують надію й тепло,

Батько і мати у долі дитячій

Так необхідні, щоб щастя було!

Учитель: Мама — то ніжність, ласка, тепло, а батько — то впевненість, мужність, сміливість. Так, дійсно. Батько й мати — найдорожчі й найближчі люди. Вони є порадиниками, заступниками, вихователями — чуйними, люблячими.

Родинне тепло, родинні уроки життя — це те, що людина бере із собою в дорослі шляхи. Батько й мати своїм прикладом навчають працювати, творити красу, доброти, відвертості, щирості у взаєминах із людьми, навчають жити у правді й мирі, у злагоді. Що поради всотує у себе душа і проносить продовж усього життя.

А мама — завжди непокоїться за долю своїх дітей, навіть, коли ті стають дорослими й літніми людьми.

Мама... Це найпрекрасніше слово на землі! Найтепліше. Найсвятіше. Майже всіма мовами світу воно звучить однаково ніжно. У мами найлагідніші руки,

вони все вміють. У мами найвірніше і найчуйніше серце — у ньому ніколи не згаса любов.

І скільки б не було тобі років — 5 чи 50 — тобі завжди потрібна мама, ласка, увага, погляд, підтримка. І чим більша твоя любов до мами, тим світліше і радісніше життя.

Учень:

Чи є у світі, що світліше,

Як мамині очі,

Що все зорять за дітьми.

І вдень, і серед ночі?

Чи є в світі що миліше,

Як мамині руки,

Що працюють для дитини

Щиро, без принуки?

Чи є в світі що щиріше, —

Як серденько мами,

Яке б'ється для дитини

Днями і ночами?

Учитель: Мати простежує за нашою життєвою дорогою, намагаючись вчасно застерегти від хибного кроку чи негідного вчинку. Будьмо чуйними й уважними до неї. І якщо іноді вона буває надто сувора, зрозуміймо її правильно: це тому, що вона бажає нам тільки добра.

Учень:

Хто, як не мама, дорогу зігріє?

Хто нас на світі ще так пожаліє?

Не заморозить нам холод віконце,

Поки є мама — немеркнуче сонце!

Учитель: В дітях — найбільше щастя мами. Для мами її діти — найкращі у світі.

Дочка переймає від мами все, навіть звички. А син учиться в неї тих правил, що згодом стануть його життєвим кредо: ставитися з повагою до старших, учитися по-особливому ставитися до жінки.

Маму називають берегинею роду. Бо вона справді оберігає його, леліє, зберігає для прийдешніх поколінь.

Мудрість матері — то родинна святиня. Завжди прислухайтеся до маминих слів, до її порад, дотримуйтеся правил вашої родини. Пам'ятайте, що недобре слово залишає в душі матері подряпинку на все життя, вибілює коси, розсипає зморшки на чолі. Даруйте мамі радість, зігривайте її своїм теплом, увагою, і коли виростете, ніколи не забувайте про неї.

Учитель: А зараз я пропоную вам прийняти участь у конкурсі « Я – мамин помічник»

Завдання:

- назвіть коли день народження вашої мами?
- Назвіть яка улюблена квітка мами?
- Як звати маму?
- Назвати яку страву мама готує найкраще?

І знов наші щирі зізнання, наші теплі звернення до рідних людей: тепер — до тата.

Учень:

Усе в житті міняється і в'яне,

Усе мина, відходить назавжди.

Усе, що є в житті — то долі повеління,

А все, що є вмені — то батькове учіння,

Від батька в мене є терпіння і удача,

І розум, батьку мій, — це твоя добра вдача

Люблю усе живе, що квітне і буяє, —

Це, батьку, мабуть, я також від тебе маю.

Учитель: Так, батькова наука, передача умінь від батька до сина, батькова суворість і вимогливість, батькова людяність і стриманість ведуть дитину по життю впевнено і терпляче.

Здавна вважається, що батько — це захисник, годувальник. Батькове слово — закон. Як скаже батько, так і буде, бо він — голова сім'ї, зразок для своїх дітей.

Кожна дитина хоче, щоб її батько був людиною сильною і справедливою, щоб був мудрий і мужній, але щоб водночас відчувати його доброту і лагідність.

Учитель: А зараз я пропоную вам прийняти участь у конкурсі « Мій тато – най, най, най...»

Завдання:

- назвіть професію вашого тата?
- Який улюблений вид спорту твого тата?
- Мій тато вміє...?

У своїх відгуках про тата ви висловлюєте такі думки.
(учні зачитують фрагменти з учнівських творів про батька).

Учитель: «Татова любов стримана. Недаремно в народі кажуть, що дитину треба любити так, щоб вона про це не знала. Саме такою і є любов мого батька».

Дуже хочеться, діти, щоб ви розуміли своїх батьків, любили їх. Бо по-справжньому любити їх — означає приносити в дім мир і спокій, не завдавати батькам болю, образи, прикрощів.

Найбільше щастя для мами і тата — ваше щастя, ваше життя, працьовитість. Якщо люди вважають дитину не доброю людиною — це велике горе для батьків.

Народна мудрість говорить:

«Три нещастя є в людини: смерть, старість і лихі діти».

Старість — невідворотна,

Смерть — невмолима, перед цими нещастями ніхто не може зачинити двері свого дому.

А від лихих дітей можна дім зберегти, як від вогню.

І залежить це не тільки від ваших батьків, а й від вас самих. Бути хорошими дітьми означає не допустити, щоб життя батька й матері було отруєне вашими поганими вчинками. Умійте бути добрими в думках, у почуттях, у діях. Бережіть здоров'я своїх батьків. Пам'ятайте, що ранню старість і хворобу батькам приносять не тільки праця, втома, а й сердечні хвилювання, переживання, тривоги, прикрощі.

Найбільше вражає батьків дитяча невдячність, байдужість сина чи доньки.

Учитель: Родина, родинне вогнище, родинне тепло — його завжди зберігають і підтримують наші старші мами й тата — бабусі й дідусі, такі милі, лагідні, люблячі. Скільки знають цікавого, так багато пам'ятають і вміють, охоче розповідають, діляться своїм життєвим досвідом, радіють онукам і готові все для них зробити. (учні читають твори «За що я поважаю батьків»)

А як же не поговорити сьогодні про наших сестер і братів — старших і молодшеньких! Вони — така втіха, із ними цікаво. Вони перші друзі, опора і водночас — об'єкт піклування.

За меншенькими треба доглядати, бавити їх, хоча це інколи й набридає (та ненадовго). Бо то велике щастя мати брата чи сестру. (учні зачитують міні-твори про сестру чи брата).

Родина, родинні стосунки, виховна роль родини — усе це покладено в основу багатьох наших українських народних прислів'їв та приказок. Давайте знову зберемось у групи і з двох половинок складемо приказки та прислів'я про родину.

Гра «Збери прислів'я»

1. Шануй батька й няньку — буде тобі скрізь гладенько.
2. Добрі діти — батькам вінець, а злі діти — батькам кінець.
3. Яке дерево — такі й квіти, які батьки — такій їхні діти.
4. Яка сім'я — такий і я.
5. Який дуб — такий тин, який батько — такий син.
6. Який кущ — така й калина, яка мати — така й дитина.

7. Мати одною рукою б'є, а другою гладить.
8. Батько краще догляне семеро синів, ніж семеро синів — батька.
9. Добре дитя, коли добрі батько й мати, коли в хаті лад.
10. При сонці тепло, при матері добре.
11. До людей по розум, до матері по серце.
12. У сокола і діти — соколята.

Учитель: Родина зігріває вас маминою піснею, батьковим напуттям, дідусевими казками, бабусиними вишиванками, незрадливістю рідного слова. Тож і ви, діти, говоріть до своїх рідних тільки добрі справи.

Але я хочу сказати, що ми з вами теж дружна родина. Так, діти, родина – це не тільки рідні, це наш клас, і школа, і весь український народ.

Бажаю всім вам щастя, здоров'я, злагоди у родинах! Сподіваюся, що в нашій шкільній родині теж завжди пануватимуть щирість і взаєморозуміння, а у великій усенародній родині — мир! До нових зустрічей!